

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 5

3. února 2008

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU SE KONALO V DEJVICÍCH 5. ZASEDÁNÍ VIII. SNĚMU

Bohoslužbou s večerí Páně (texty: Ž 145, od 10. verše; Zj 11, od 15. verše; Mt 6,33; píseň č. 290) bylo minulou sobotu zahájeno 5. zasedání VIII. sněmu. Bohoslužbu vedli sestra farářka z Prahy 2 - Nové Město Mgr. Ema Blažková a bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta, který posloužil kázáním. Texty četl ing. Petr Hladík, svátost večere Páně vysluhoval biskupský sbor. Bratr patriarcha kázání zaměřil na motto 5. zasedání VIII. sněmu „Hleďte především království Boží a spravedlnost...“ „Kam má přijít dále Boží království?“ uvedl bratr patriarcha. „Modlíme se, aby Boží království přišlo do tohoto našeho světa. Ve světě poznáváme, jak je vzdálen od Božího určení, je plný nespravedlnosti, podlosti, nenávisti, krutých a bezcitných násilných činů. Jestliže známe hodnoty Božího království, pak se nemůžeme smířit s tím, co se ve světě děje. Když se tuto modlitbu modlíme, tak tím vyjadřujeme, že se s tím stavem nesmírujeme, ale spoléháme na Boha... Martin Luther upozornil: >Boží království přijde i bez našeho modlení, ale my prosíme těmito slovy, aby přišlo také k nám<. Hledat Boží království a modlit se za jeho příchod znamená především sami se podřizovat pod Kristovu vládu. Nikdo nás k tomu nenutí, činíme tak dobrovolně. U stolu Páně při každé liturgii v našich sborech i všech místech i nyní to můžeme zakoušet a společně vyznávat: >Beránek náš čistý přišel k nám, nechť kraluje.<“

Bohoslužebná sbírka vynesla 15 947 Kč a 162 SK a je určena na Diakonii a misii ČČSH.

Vlastní jednání sněmu bylo zahájeno společnou sněmovní modlitbou (uvedenou v minulém čísle Českého zápasu). V tuto dobu bylo svými delegáty zastoupeno celkem 213 náboženských obcí z celkového počtu 295. Přítomno bylo 492 sněmovníků s hlasovacím právem (z toho 315 duchovních a 177 laických zástupců náboženských obcí) z celkového počtu 791 pozvaných, dále 9 delegátů s hlasem poradním. 94 delegátů bylo omluveno. Patriarcha tedy prohlásil jednání sněmu za usnášeníschopné.

Následoval společný slib sněmovníků a poté organizační záležitosti - volby předsednictva sněmu (předsedající: patriarcha ThDr. Tomáš Butta, místopředsedové: biskupka Mgr. Jana Šilerová, Karel Potoček (tajemník ÚR), členové: ing. Jitka Bednářová (Brno), biskup ThDr. Jan Hradil Th.D. (Bratislava), biskup Mgr. Michael Moc (Plzeň), ing. Karel Rauš (Praha), Zdena Šlězová (Hradec Králové), zapisovatelů, ověřovatelů zápisu, sčítatelů a návrhové komise. Schválen byl i program a jednací řád. Po doplnění sněmovních výborů byla zvolena předsedkyně legislativně právního výboru JUDr. Dana Kořínková. Legislativně právní výbor navrhl zvolit nového generálního tajemníka sněmu. Sněm pak většinou hlasů zvolil plzeňského biskupa

Dokončení na str. 4

PROHLÁŠENÍ 5. ZASEDÁNÍ VIII. SNĚMU

Hleďte především království Boží a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno

Mt 6,33

Jsou Ježíšova slova, jež jako motto svého jednání přijalo 5. zasedání VIII. sněmu Církve československé husitské, které se sešlo 26. ledna 2008 v Praze-Dejvicích. Cíle zasedání sledují programovou linii VIII. sněmu, zahájeného v roce 2000, podporovat v bohosloveckém myšlení a církevní praxi prvky, jež vedou duchovní a laiky, aby se oddané přimkli k Duchu Kristovu a věrohodně hledali i zastávali jeho spravedlnost, kdekoli jsou v církvi i v národní společnosti postaveni. To se týká jak stanoviska k návrhu připravovaného zákona o narovnání vztahů mezi státem a církvemi, tak i navrhované novelizace vnitřních církevních řádů, jejichž projednání je na pořadu sněmu.

Náboženská touha "naplnit Duchem Kristovým současné poznání a mravnost", jež tvořila myšlenkové i dějinné kořeny vzniku Církve československé husitské v roce 1920, souvisela s ideami svobody, rovnosti a demokracie, které motivovaly v r. 1918 obnovení naší politické a státní samostatnosti. V novém církevním společenství znovu našli náboženskou životní naději a mravní hodnoty mnozí, kteří se na válečném a politickém poli i v oblasti školské a sociální práce a kultury zasadili o vznik naší republiky. Tito a další členové církve mladší generace po celou dobu trvání našeho státu a obnovu v souvislosti s II. světovou válkou zastávali ideje, z nichž naše společnost a v ní i církev vznikly. Mnozí vstoupili do odboje doma i

v zahraničí, byli pronásledováni, uvězněni anebo položili život.

V poválečných vzrušených poměrech církev svým porozumivým postojem k lidským bolestem a činorodostí zejména v sociální oblasti získala prestiž a prožívala rozvoj ideový i organizační.

V časech, kdy se vnitropoliticky rozhodovalo o další orientaci naší společnosti, se mnozí členové a sympatizanti církve, vyrostlí v ideách svobody a demokracie, jasně postavili proti totalitě, do níž byla zasazena naše republika po únoru 1948, za což zaplatili persekucí nebo i uvězněním. Pohnuté osudy duchovních i laiků i dokumen-

ty o hledání správné orientace jsou toho dodnes svědectvím. Období po roce 1948 s praktikami totalitního státu, k nimž patřil především státní dozor nad církvemi, prováděný od vládní až po okresní úroveň s dohledem i nad nejmenšími náboženskými obcemi a jejich faráři, znamenal pro Církev československou husitskou, jako tehdy druhou největší církev v našem státě, podstatné omezení života a činnosti, především ve školství, výchově, vzdělávání, duchovní péči a sociální práci, tehdy organizované na vysoké úrovni. Veškeré rozvojové záměry, koordinované s ekumenickou zahra-

Dokončení na str. 3

Z GENERÁLNÍ SYNODY

V pátek 25. ledna se sešla v Praze 6 - Dejvicích generální synoda duchovních naší církve. Jejím úkolem bylo projednat návrh novelizace Ústavy Církve československé husitské, který se týkal parity duchovních a laiků na diecézním shromáždění a na církevním sněmu. Synoda se měla zabývat i návrhem "Zákona o nápravě některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi". Neméně důležitým úkolem byla i příprava případných vlastních návrhů na sněmovní jednání.

Úvodní bohoslužbu slova vedli bratr patriarcha Tomáš Butta, bratři biskupové Michael Moc, Petr Šandera a Štěpán Klásek, kázáním posloužila sestra biskupka Jana Šilerová (texty Ž 132; 1 K 3,16-17; J 2,13-25). Zpívány byly písně č. 35, 268.

Po bohoslužbě bratr patriarcha konstatoval, že z celkového počtu 462 členů synody duchovních je přítomno pouze 214 oprávněných členů, ustanovených v duchovní správě církve, takže synoda není v tuto chvíli usnášeníschopná. Podle řádů církve se tedy muselo čekat půl hodiny, aby jednání mohlo začít v jakémkoli počtu účastníků.

Po schválení programu a jednacího řádu a volbě zapisovatelů, ověřovatelů zápisu, sčítatelů hlasů a návrhové komise byl program doplněn o návrhy došlé v písemné formě, které předložili: br. Volkman a ses. Jurková, náboženská obec Libochovice, náhodský vikariát, náboženská obec Praha 1 - Staré Město, bratr farář Milan Vostřel ze Slavkova u Brna, sestra dr. Helena Bastlová z tiskového a informačního odboru úřadu ústřední rady a ústřední rada.

Dokončení na str. 3

Kázáním na generální synodě posloužila sestra olomoucká biskupka

200 LET OD NAROZENÍ AUTORA HYMNY

Josef Kajetán Tyl strávil dětství v Kutné Hoře, kde jeho otec, vysloužilý vojenský muzikant, měl krejčovskou živnost. Ve 14 letech odešel Tyl na gymnázium do Prahy, kde se živil převážně sám kondicemi. Pilně navštěvoval německá i česká divadelní představení, seznámil se s tehdejší vlasteneckou společností a začal psát básně. Roku 1827 odešel dokončit gymnázium do Hradce Králové, kde vyučoval jeho tehdejší idol V. K. Klicpera. Tyloví se sen splnil, neboť Klicpera si nadaného studenta oblíbil. Tyl žil v jeho domácnosti, opisoval Klicperovy práce a ten zas opravoval první literární pokusy svého studenta.

Po maturitě se Josef Kajetán vrátil zase do Prahy, aby pokračoval ve studiu na filosofii. Brzy ho však zlákal divadlo. Nespokojen s úrovní českých představení ve Stavovském divadle, uvažoval o založení vlastní společnosti, ale nedostávalo se mu prostředků. Nakonec se roku 1829 připojil se svými přáteli - mezi něž patřila i Magdalena Forchheimová, jeho budoucí žena - k německé kočovné společnosti, se kterou putoval po Čechách i po Německu a pro niž upravoval i divadelní hry. Po jejím rozpadu přešel roku 1830 k jiné společnosti, ale po roce se vrátil pohublý a rozčarovaný zpět do Prahy. Hrozila mu vojenská služba (tehdy ještě 14 let!), ale s pomocí přátel získal místo písaře ve vojenské kanceláři, a tím se zároveň vyřešila i jeho finanční situace. Veškerý volný čas pak Tyl věnoval literatuře a divadlu. Vystupoval jako ochotník ve Stavovském divadle a současně překládal i upravoval hry pro pravidelná česká nedělní představení. Roku 1833 se stal redaktorem časopisu Jindy a nyní, jehož jméno po roce změnil na Květy české a posléze na Květy (pod tímto názvem vycházejí dodnes). Vedl je do roku 1836 a pak znovu 1840-45. Sám za-

plňoval všechny pravidelné rubriky, otiskoval tu i své povídky, básně a překlady a také práce tehdy uznávaných autorů. Bohužel jako většina současníků nedokázal pochopit novost a genialitu Máchova Máje a odsoudil ho jako škodlivý pro národ. Tyl se stal záhy jedním z nejčtenějších českých prozaiků, třebaže se jeho díla, plná sentimentálního vlastenectví, nepozvedla nad dobový průměr. Zejména román Poslední Čech podrobil K. H. Borovský právem zdrcující kritice. Jako novinář Tyl vydával v letech 1840-42 ještě časopis Vlastimil a v letech 1846-49 Pražského posla, který se stal v revolučních letech politickým lidovým listem. Pokus o další politický list Sedlské noviny v roce 1849 záhy zanikl pro nedostatek financí i změnu politické atmosféry.

Pravou doménou Tyla ovšem bylo divadlo, které miloval a o němž byl přesvědčen, že může sehrát nezastupitelnou roli v probouzení národního vědomí i v šíření kultury a vzdělání v nejširších vrstvách národa. Roku 1834 založil se skupinou přátel Kajetánské divadlo, mezi jehož členy patřili také K. H. Mácha, J. J. Kolár, K. Sabina a další. Tyl se osvědčil jako herec i organizátor - byl režisérem, dramaturgem, opatroval rekvizity, maloval kulisy i upravoval hry. Když byla činnost divadla zastavena (1837), přešel znovu jako ochotník do Stavovského. To už patřil mezi nejznámější a nejoblíbenější vlastence. Roku 1842 se stal vůdčí osobností nového pokusu o samostatné české divadlo v Růžové ulici, ale již roku 1844 se česká představení musela vrátit zpět do Stavovského divadla. Zde byl roku 1846 Tyl jmenován dramaturgem českých her a měl nejen vybírat a posuzovat cizí hry, ale sám dodat ročně šest her z překladů a dvě vlastní. To bylo impulsem k tomu,

aby dramatická tvorba zatlačila dosud dominující prózu a z oblíbeného spisovatele se stal národem milovaný dramatik. Tylové divadelní hry se obracely stejně jako předtím povídky k aktuálním jevům doby - třebaže často v historickém či pohádkovém rouše - a měly i výchovný záměr. Vlastně jen rané dílo, fraška Fidlovačka (1834), v níž poprvé zazněla se Škroupovým nápěvem píseň Kde domov můj, si všimá výlučně národního zápasu. Ale i dramata ze současného života (Paličova dcera, Paní Marjánka, matka pluku), dramatické báchorky (Strakonický dudák, Lesní panna) a historické hry (Kutnohorští havíři) byly inspirovány soudobými společenskými a politickými problémy.

Tyl se také aktivně účastnil veřejného života. Roku 1848 byl zvolen setníkem Svorností (součást ozbrojené národní gardy), pracoval ve Slovanské Lípě, účastnil se přípravy Slovanského sjezdu a stal se i poslancem říšského sněmu. Tragický zlom v jeho životě znamenala léta Bachovského absolutismu. Roku 1851 byl rozpuštěn český soubor Stavovského divadla a Tyl přišel o místo dramaturga. Založil proto z propuštěných herců kočovnou společnost a protože mu byla žádost o divadelní koncesi úředně zamítnuta, najal si koncesi cizí a až do konce života putoval jako kočovný herec po českých městech a vesnicích. Léta 1851-56 byla plná utrpení a hmotného strádání. Čas na vlastní literární práci mu nezbýval, jen ještě pro potřeby společnosti narychlo upravoval cizí hry.

Na poslední štaci do Plzně přijel Tyl už těžce nemocný. Jeho pohřbu se však účastnily nepřehledné zástupy obyvatel Plzně i okolí a byl pohřben za zvuků písně Kde domov můj.

(red)

Z GENERÁLNÍ SYNODY

Dokončení ze str. 1

Do problematiky návrhu "Zákona o nápravě některých majetkových křivd způsobilých církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvy" uvedl tajemník ústřední rady bratr Karel Potoček a přednesl návrh na usnesení sněmu. Největší debata se rozvinula kolem návrhu novelizace Ústavy, týkajícího se paritního zastoupení duchovních a laiků na diecézním shromáždění a na sněmu, k němuž přednesl referát brněnský biskup a předseda věroučné sekce naukového výboru bratr ThDr. Petr Šandera. V návrhu šlo o to, aby počet virilních členů diecézního shromáždění a sněmu (duchovní - kněží, jáhni, kazatelé a pastorační asistenti) nepřesahoval počet volených laických zástupců náboženských obcí. Např. delegátů 5. zasedání VIII. sněmu bylo podle stávajících řádů 791, z toho pouze kolem 300 volených laických zástupců náboženských obcí. Protože naše církve se sama označuje jako presbyterní s episkopálními prvky, dostává se tato skutečnost do rozporu s vlastním charakterem církve. Navrhovaná změna Ústavy by nově definovala duchovního jako osobu s kněžským nebo jáhenským svěcením. Na návrh reagovalo velké množství diskusních příspěvků. Proti němu vystupovali především pastorační asistenti a kazatelé i někteří faráři. Řada dalších (včetně pastoračních asistentů a kazatelů) naopak návrh podpořila. Další návrhy se týkaly změny pravidel při volbách biskupů. Návrh náboženské obce Praha 1 - Staré Město se týkal účasti slovenského biskupa na jednáních ústřední rady v České republice. Bratr farář Milan Vostřel navrhol přijmout pravidlo pro střídání duchovních v náboženských obcích a ústřední rada podala návrh na ukončení vyhledávacího řízení na biskupa v pražské diecézi a zahájení nového řízení podle nových pravidel. Návrh dr. Heleny Bastlové byl technický a týkal se změny ve vyhlásování usnesení sněmu a zřízení úřední desky na internetových stránkách.

Synoda skončila, když byly vyslechnuty a prodiskutovány všechny návrhy, aniž by sama jakýkoli návrh předložila sněmu.

(red)

PROHLÁŠENÍ 5. ZASEDÁNÍ VIII. SNĚMU

Dokončení ze str. 1
niční účastí především angloamerickou, jež byly i hospodářsky a finančně zajišťovány, byly státem zastaveny. Moderně organizované církevní řídicí orgány a pracovní týmy pro uvedené společenské angažování naší církve byly zrušeny. Vynucené soustředění pouze na kultickou oblast postihlo především naši církev s její moderní školskou výukou, rozsáhlou duchovní péčí vzhledem k dětem, mládeži a sociální sítí pro postižené. Duchovní, jejich rodiny a především děti, jimž bývalo odepřeno studium, byli vytlačováni na okraj společnosti jako občané druhého řádu. Morální, ideové, personální ale i prokazatelně hospodářské a finanční ztráty lze jen zčásti vyčíslit; jsou však v rámci citlivého historického bádání jasně prokazatelné a také již doložené.

Nemalá řada našich členů se nesmířila s praktikami znesvobodňující totalitní moci. Svědeckým vůle k odporu je činnost církve v krátkém údobí uvolnění, jehož symbolem je pražské jaro 1968, kdy ústřední rada přijala plán obnovy, obnovila vynucené zrušené řídicí orgány pro duchovní péči, školskou výuku a ekumenu, iniciova-

la doplnění učitelského sboru Husovy fakulty, rozšíření oborové výuky a přijetí několika velkých ročníků studentů s náležitými osobními předpoklady. Plodem zmíněného vzepjetí byl i VI. sněm CČSH v r. 1971, který doplnil jméno církve a přijal Základy víry, na jejichž podkladě se rozvíjela upřímná a mnohostranná ekumenická vzájemnost, jejíž zralé plody sklízíme dodnes. Mnozí duchovní i v následující smutné době normalizace za podpory Ježíši a církvi oddaných laických pracovníků se nezištně věnovali svému náboženskému poslání. Tím chránili hodnoty lidství, které je stvořeno ke svobodné odpovědnosti vůči Bohu. Děkujeme Duchu Kristovu, že dával svou přítomností v bohoslužbě a kázání církvi sílu setrvat v pravdě v dobách ústrků a potlačování. Zejména jsme jemu vděční za ty, které vyvolil za své jasné svědky v náboženských obcích, ve společenském životě i v nauce církve. Bez jeho milosti bychom neprošli údolí stínů. Právě tak Spasiteli, našemu poslednímu Soudci, před svými sestrami a bratry i před naší společností doznáváme, že ne jeden z našeho společenství opustil úzkou cestu hledání spravedlnosti Boží, ať již pro

ztrátu víry a naděje nebo myšlenkové orientace, nebo se pustil cestou širokou (Mt 7,13). Nechceme ani popírat určitou loajálnost s někdejší politikou mocí části vedení naší církve v těžkých dobách totalitního útlaku a tím i jejich spoluodpovědnost za stav církve.

Boží milost nás podpírala skrze sestry a bratry z ekumeny domácí a zahraniční, právě tak jako skrze lidi dobré vůle, s nimiž jsme udržovali svobodný rozhovor o víře i společnosti. V radě společenství v náboženských obcích, ekumenických kruzích i na naší Husově fakultě neustále hořela sesterská a bratrská láska k pravdě, k svobodě i vzájemná úcta. Proto jsme spontánně uvítali nastolení idejí a principů demokracie po roce 1989. Otevřely se nové otázky postmoderní či informační nebo multikulturní společnosti, v níž oceňujeme kladnější ocenění existence a působení církví a možnost rozšíření působení církví ve veřejné sféře. Naše Církev československá husitská se ze zdrojů své zakladatelské tradice znovu otevřela spolupráci se státem, který je založen na demokratických a humanitních hodnotách, a to zejména v oblasti kulturní, sociál-

ní a výchovné. Politické, právní i hospodářské a finanční otázky, zanechané minulými dobami, pozvolna dozrávaly v různých fázích úvah, rozhovorů a jednání, jež vytvořila živou spolupráci uvnitř Ekumenické rady církví v České republice a také s Římskokatolickou církví. V návaznosti na předcházející jednání současná státní reprezentace připravila návrh zákona, jenž představuje zákonné řešení vztahu mezi státem a církvemi a zajišťuje jejich hospodářské zabezpečení. Podporujeme přijetí tohoto zákona a v tomto ohledu skončené sněmovní zasedání učinilo potřebná rozhodnutí. Účastníci sněmu se modlí k Pánu církve za ekumenickou spolupráci, vzájemný respekt a toleranci, jež se v minulosti tak kladně projevovaly, i do

budoucnosti. Naše země byla v dávné i ne příliš vzdálené minulosti poznamenána náboženskými spory. Neblaha nevráživost dala prostor kritice křesťanství i přispěla k praktickému ateismu. Účastníci sněmu se obracejí k vlastním členům a vyzývají k podpoře díla církve v Duchu a v pravdě. Nelze zapomenout, že k duchovnímu růstu je nutné vytvořit finanční základ pro vlastní hospodaření náboženských obcí i nové programy, odpovídající situaci; příspěvky a dary tvoří k tomu nemalý podíl. Účastníci sněmu na závěr v duchu naší liturgie prosí Boha o požehnání pro naše domovy, naši církve, drahou naši vlast i všechny lidi dobré vůle.

V Praze dne 26. ledna 2008

